

**UCHWAŁA NR XXVIII/139/2025  
RADY GMINY ORŁY**

z dnia 17 grudnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 -2029

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1153), art. 4t ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.) art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023r. poz. 1939 z późn. zm.) Rada Gminy Orły uchwala co następuje:

**§ 1.** Przyjmuje się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026- 2029”- stanowiący załącznik do uchwały.

**§ 2.** Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Orły.

**§ 3.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy  
Orły

**Jacek Duda**

**Gminny Program Profilaktyki  
i  
Rozwiązywania Problemów  
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania  
Narkomanii na lata 2026-2029**

## Spis treści:

|                                                                                                                                                     |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Wprowadzenie.....                                                                                                                                   | 2  |
| Rozdział I Podstawy prawne i założenia programowe .....                                                                                             | 3  |
| 1.1. Podstawy prawne Programu .....                                                                                                                 | 3  |
| Rozdział II Diagnoza problemów społecznych w gminie w kontekście uzależnień .....                                                                   | 4  |
| 2.1. Lokalne zagrożenia społeczne w grupie dorosłych mieszkańców .....                                                                              | 4  |
| 2.1.1. Alkohol oraz postawy wobec jego spożywania.....                                                                                              | 4  |
| 2.1.2 Zazywanie narkotyków i dopalaczy .....                                                                                                        | 5  |
| 2.1.3 Hazard i cyberprzemoc.....                                                                                                                    | 6  |
| 2.2 Problemy społeczne w środowisku dzieci i młodzieży .....                                                                                        | 6  |
| 2.2.1 Substancje psychoaktywne - alkohol.....                                                                                                       | 6  |
| 2.2.2 Substancje psychoaktywne - papierosy .....                                                                                                    | 7  |
| 2.2.3 Substancje psychoaktywne - narkotyki i dopalacze .....                                                                                        | 7  |
| 2.2.4 Uzależnienie od Internetu i inne uzależnienia behawioralne .....                                                                              | 7  |
| 2.2.5. Hazard .....                                                                                                                                 | 8  |
| 2.3. Badania sprzedawców napojów alkoholowych.....                                                                                                  | 8  |
| Rozdział III Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Orły na lata 2026-2029.....     | 10 |
| 3.1. Adresaci Programu .....                                                                                                                        | 10 |
| 3.2. Cele i zadania .....                                                                                                                           | 10 |
| 3.2.1. Cele szczegółowe: .....                                                                                                                      | 10 |
| 3.2.2 Cele szczegółowe i zadania: .....                                                                                                             | 11 |
| 3.3. Zasady wynagradzania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....                                                                 | 14 |
| 3.4. Realizatorzy zadań zaplanowanych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii..... | 15 |
| 3.5. Finansowanie programu .....                                                                                                                    | 16 |
| 3.6. Monitoring i ewaluacja.....                                                                                                                    | 16 |

## **Wprowadzenie**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Orły na lata 2026-2029, zwany dalej „Programem”, jest zapisem działań, które w najbliższych latach realizowane będą w ramach zadań własnych gminy w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4<sup>1</sup> ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, zgodnie z którymi zadania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, w tym uzależnieniom behawioralnym wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności tworzenie warunków do prowadzenia działalności wychowawczej, profilaktycznej i informacyjnej, ograniczenie dostępności do alkoholu, leczenia, rehabilitacji i reintegracji osób uzależnionych, zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Program opracowano zgodnie z założeniami zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia, dotyczącymi obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Wykorzystano również wytyczne Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zawarte w opracowaniu Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz diagnozę problemów uzależnień przeprowadzoną dla Gminy Orły w 2022 roku.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości ich realizowania w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

# **Rozdział I**

## **Podstawy prawne i założenia programowe**

### **1.1. Podstawy prawne Programu**

Podstawowym aktem prawnym regulującym kwestie związane z uzależnieniem od alkoholu jest w Polsce ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.). Zgodnie z art. 4<sup>1</sup> ust.1 tejże ustawy, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy”.

Ustawodawca wskazał następujące obszary działań:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13<sup>1</sup> i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Realizacja powyższych zadań jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów

społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

## **Rozdział II**

### **Diagnoza problemów społecznych w gminie w kontekście uzależnień**

Diagnoza problemów uzależnień i zasobów ich rozwiązywania w gminie Orły została przygotowana przy wykorzystaniu informacji i danych statystycznych przekazanych przez jednostki i instytucje samorządowe, działające w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie, a także na podstawie:

- badania ankietowego pn. „Diagnoza problemów uzależnień” przeprowadzonego w 2022 roku w gminie Orły wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska: dorośli mieszkańcy, dzieci i młodzież szkolna oraz sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu, obejmującego podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniem od hazardu, przemocą w rodzinie oraz w środowisku szkolnym, cyberprzemocą, a także postawami społecznymi wobec powyższych zjawisk,

#### **2.1. Lokalne zagrożenia społeczne w grupie dorosłych mieszkańców**

Badania obejmowały mieszkańców Gminy Orły, którzy ukończyli osiemnasty rok życia. Respondenci byli informowani o anonimowym charakterze ankiety oraz możliwości rezygnacji z badania w dowolnym momencie. W badaniu wzięło udział łącznie 100 osób. Badaniem objęto 91 kobiet oraz 9 mężczyzn. Średnia wieku wynosiła 43 lata.

##### **2.1.1. Alkohol oraz postawy wobec jego spożywania**

Uzyskane wyniki pozwalają stwierdzić, że mieszkańcy Gminy Orły w zasadzie wszystkie problemy uznali za istotne. Aczkolwiek, największy odsetek badanych wskazał na uzależnienie od Internetu (74%) oraz uzależnienie od alkoholu - 60%.

W ankiecie przeprowadzonej wśród mieszkańców Gminy Orły również zbadano postawy i przekonania dorosłych mieszkańców na temat alkoholu. Pierwszą z poruszanych kwestii był wiek inicjacji alkoholowej. Badani mieszkańcy określając wiek inicjacji alkoholowej

najczęściej wskazywali na wiek powyżej 18 roku życia- 55% oraz między 16 a 18 rokiem życia – 29%. Natomiast 12% wskazało, że inicjacja alkoholowa miała u nich miejsce pomiędzy 13 a 15 rokiem życia, 1% na wiek poniżej 12 roku życia, a 3% nigdy dotąd nie próbowało alkoholu. Największa liczba badanych przyznała, że spożywa alkohol kilka razy w tygodniu (38%) oraz raz w tygodniu (36%).

Badani deklarowali najczęściej, że spożywają jednorazowo 1-2 porcje alkoholu- 41%. Poza tym, respondenci przyznawali, że spożywają jednorazowo 3-4 porcje alkoholu- 14%, czy też 5-6 porcji- 2%. W tym pytaniu aż 42% mieszkańców zadeklarowało abstynencję. Wobec tego należy uznać, że większość mieszkańców nie spożywa jednorazowo znacznych ilości alkoholu.

Nieco ponad połowa- 59% mieszkańców Gminy Orły uważa, że w okolicy znajduje się odpowiednia liczba punktów, w których można kupić alkohol. Jednocześnie, 38% badanych twierdzi, że lokali jest za dużo, a 3%, że jest ich za mało.

Łącznie 88% badanych mieszkańców zgadza się ze stwierdzeniem, że „dostęp do alkoholu powinien być ograniczony lub kontrolowany”. Dodatkowo, 74% respondentów ocenia osoby pijące alkohol, jako zagrażające lub raczej zagrażające bezpieczeństwu w środowisku lokalnym. Jednocześnie 43% badanych uważa, że osoby nieletnie mają łatwość w zakupie alkoholu w lokalnych sklepach.

Poza tym, zdecydowana większość badanych- 93% jest zdania, że picie alkoholu nie pomaga radzić sobie w trudnych sytuacjach życiowych. Prawie wszyscy respondenci uważają, że kobiety w ciąży nie mogą pić bezpiecznie nawet niewielkich ilości alkoholu (99%), a także, że prowadzenie samochodu po spożyciu alkoholu jest zabronione (97%).

### **2.1.2 Zazywanie narkotyków i dopalaczy**

Większość badanych- 62% twierdzi, że nie ma w swoim otoczeniu osób, które przyjmują narkotyki lub dopalacze. Tym samym, 38% mieszkańców zna co najmniej jedną osobę zażywającą owe substancje psychoaktywne.

Najbardziej popularnymi środkami odurzającymi są marihuana, haszysz- 24% mieszkańców zna osoby palące owe substancje oraz dopalacze- 9% mieszkańców zna osoby, które je zażywają.

### 2.1.3 Hazard i cyberprzemoc

W subiektywnej ocenie większości przebadanych mieszkańców Gminy Orły **zjawisko uzależnienia od hazardu jest bardzo i dość rzadkie – łącznie 91%**. Tym samym, **9%** badanych ocenia uzależnienie od hazardu, jako **bardzo i dość powszechny problem w ich środowisku lokalnym**. Wobec tego ryzyko uzależnienia od gier hazardowych na terenie gminy należy uznać za niskie.

Jak wynika z przeprowadzonych badań prawie 1/5 mieszkańców- **19% grało kiedykolwiek w życiu w gry typu automaty, czy w gry liczbowe Totalizatora Sportowego**.

## 2.2 Problemy społeczne w środowisku dzieci i młodzieży

W badaniu wzięli uczniowie klas 4-6 oraz klas 7-8 ze szkół podstawowych w Gminie Orły. Łącznie w badaniu wzięło udział 254 uczniów.

Uczniowie odpowiedzieli na kilka ogólnych pytań związanych z uczęszczaniem do szkoły. Uzyskane odpowiedzi pozwalają na przedstawienie szkolnego środowiska w kontekście kwestii, które mogą mieć pozytywny lub negatywny wpływ na częstość występowania niepożądanych zjawisk i zachowań wśród dzieci oraz młodzieży.

### 2.2.1 Substancje psychoaktywne - alkohol

Tylko 4% uczniów klas 4-6 oraz już aż 34% uczniów klas 7-8 przyznało, że ich rówieśnicy piją alkohol. Następnie badanych zapytano o to, w jakich miejscach ich koledzy/ koleżanki spożywają alkohol. Uczniowie wskazywali najczęściej na świeże powietrze (SP 4-6- 25%, SP 7-8- 37%) oraz wycieczki szkolne (SP 4-6- 50%, SP 7-8 – 7%) i imprezy oraz dyskoteki – 30% uczniów klas 7-8.

Jak wynika z przeprowadzonych badań inicjację alkoholową ma za sobą 11% badanych uczniów klas 4-6 oraz już 10% uczniów klas 7-8.

Zarówno młodsi, jak i starsi uczniowie najczęściej sięgają po piwo (SP 4-6- 5%, SP 7-8 – 4%). Jednakże uczniowie klas 7-8 preferują również inne alkohole. Wśród powodów, z jakich sięgają po alkohol starsi uczniowie wskazywali na różnorodne przyczyny: na to, że piją alkohol z ciekawości (SP 4-6 – 3%, SP 7-8- 5%) oraz dla towarzystwa (SP 4-6 – 1%, SP 7-8- 4%)

## **2.2.2 Substancje psychoaktywne - papierosy**

Mimo słabnącej popularności papierosów w naszym społeczeństwie są one wciąż atrakcyjną używką dla młodzieży. Zapytaliśmy uczniów, czy kiedykolwiek próbowali palenia papierosów.

Inicjację nikotynową ma za sobą 5% uczniów z klas 4-6 oraz 10% uczniów klas 7-8, z czego większość spróbowała tylko raz (SP 4-6 – 3%, SP 7-8 – 9%). Niepokojące są również ilości wypalanych papierosów przez młodszych uczniów- aż 40% uczniów, którzy mają za sobą inicjację nikotynową przyznało, że pali więcej niż 20 papierosów dziennie, co może świadczyć o ich uzależnieniu od nikotyny. Poza tym, uczniowie klas 7-8 wskazywali, że palą od 1 do 5 papierosów dziennie (SP 7-8- 13%), a uczniowie klas 4-6 mniej niż jednego papierosa na tydzień (SP 4-6-20 %).

## **2.2.3 Substancje psychoaktywne - narkotyki i dopalacze**

Wyniki badań wskazują, że niektórzy uczniowie mogą przejawiać problemy związane z przyjmowaniem narkotyków- 4% uczniów klas 4-6 oraz 14% uczniów klas 7-8 wskazuje, że ich rówieśnicy mają kontakt z narkotykami albo z dopalaczami.

Jeżeli chodzi o źródło pozyskiwania substancji psychoaktywnych, to uczniowie w większości wskazywali, że nie wiedzą skąd wzięli narkotyki/dopalacze, które zażywali (SP 4-6 – 67%SP 7-8- 50%). Natomiast 33% uczniów klas 4-6 przyznało, że dostało je od rodziców, a 50% uczniów klas 7-8, że dostało je od kolegi/koleżanki.

## **2.2.4 Uzależnienie od Internetu i inne uzależnienia behawioralne**

Łącznie 80% uczniów klas 4-6 oraz 78% uczniów klas 7-8 deklaruje, że brak dostępu do Internetu nie miałby dla nich znaczenia lub też wpływ ten byłby niewielki. Aczkolwiek, spora część uczniów, szczególnie starszych przyznaje, że odczułaby brak dostępu do Internetu (SP 4-6 – 13%; SP 7-8 – 16%). Jednocześnie 7% uczniów klas 4-6 oraz 5% uczniów klas 7-8 stwierdziło, że korzystanie z komputera jest dla nich na tyle istotne, że brak takiej możliwości odczuli by bardzo negatywnie.

Najczęściej uczniowie spędzają na grach komputerowych między 1 a 3 godzinami (SP 4-6- 42%; SP 7-8- 25%) lub do godziny dziennie (SP 4-6- 20%; SP 7-8- 16%). Kolejno badani grają w gry komputerowe od 3 do 6 godzin (SP 4-6- 10%; SP 7-8- 30%) oraz aż powyżej 6 godzin dziennie (SP 4-6- 6%; SP 7-8- 8%). Pozostałe 23% uczniów klas 4-6 oraz 20% uczniów klas 7-8 nie gra w gry komputerowe.

Najbardziej popularnymi formami spędzania czasu przed komputerem są wśród badanych uczniów: nauka (SP 4-6- 63%; SP 7-8- 61%), kontakt ze znajomymi (SP 4-6- 58%; SP 7-8- 65%), oglądanie filmów (SP 4-6- 52%; SP 7-8- 57%), słuchanie muzyki (SP 4-6- 43%; SP 7-8- 61%).

Jak wynika z przeprowadzonych badań, 44% uczniów klas 4-6 oraz 29% uczniów klas 7-8 korzysta z telefonu od 2 do 3 godzin dziennie. Znaczny niepokój budzi fakt, iż łącznie 29% uczniów klas 4-6 oraz aż 48% uczniów klas 7-8 deklaruje, że korzysta z telefonu 4 i więcej godzin dziennie. Kolejno, uczniowie w ten sposób spędzają czas około godziny (SP 4-6 - 25%, SP 7-8 - 20%). Nieznaczny odsetek uczniów przyznaje, że nie korzysta z telefonu: SP 4-6: 8%, SP 7-8- 3,8%.

Uczniowie z Gminy Orły zostali także poproszeni o ocenę powszechności występowania niektórych uzależnień behawioralnych w ich otoczeniu. Za najbardziej powszechne uczniowie uznali uzależnienie od internetu, gier komputerowych oraz uzależnienie od smartfona. Natomiast, jako najrzadziej występujące uzależnienie behawioralne badani ocenili uzależnienie od hazardu oraz od opalania. Szczegółowy rozkład deklaracji przedstawiają tabele na następnej stronie.

### 2.2.5. Hazard

Uczniowie z Gminy Orły w większości nie mają doświadczeń związanych z grami internetowymi na pieniądze. Jednakże, 8% uczniów klas 4-6 oraz 14% uczniów klas 7-8 przyznało, że raz grało w tego rodzaju gry. Ponadto, 4% młodszych oraz 6% starszych uczniów grało już w gry internetowe na pieniądze kilka i więcej razy.

Jeżeli chodzi o konkursy polegające na wysyłaniu płatnych sms-ów, to w tego typu loterie grało już 5% młodszych oraz 11% starszych badanych uczniów.

### 2.3. Badania sprzedawców napojów alkoholowych

a) Ankieta wykazała, że próby zakupu napojów alkoholowych przez osoby niepełnoletnie na terenie Gminy Orły zdarzają się w większości punktów dość często że **przypadki próby kupna alkoholu przez osobę poniżej 18 roku życia nie zdarzają się (20%)** lub zdarzają się **kilka razy w miesiącu (40%)**. Pozostali respondenci wskazali, że takie sytuacje mają miejsce **kilka razy w roku (20%)** lub **kilka razy w tygodniu (20%)**.

b) Spożywanie alkoholu w obrębie punktu sprzedaży na terenie gminy Orły w większości punktów jego sprzedaży nie jest częstym zjawiskiem. Ponadto, 75% badanych sprzedawców odpowiedziało, że w ciągu ostatnich 3 miesięcy nie doszło do nieprzyjemnych zajęć związanych ze spożywaniem alkoholu w obrębie sklepu. Jednak 25% badanych miała takie doświadczenia.

c) Rozkład deklaracji sprzedaży alkoholu pozwala sądzić, iż większość sprzedawców mało odpowiedzialnie podchodzi do sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. 40% badanych twierdzi, że zawsze sprawdza dowody potwierdzające wiek, 30% robi to często. **Jednocześnie aż 30% sprawdza dowody rzadko.** Poza tym, większość sprzedawców (80%) deklaruje, że nigdy nie sprzedali alkoholu osobie, o której wiedzieli, że jest niepełnoletnia. Mimo wszystko, w zestawieniu tych wyników z opiniami badanych uczniów w szkołach na terenie Gminy Orły zalecane jest przeprowadzenie kampanii informacyjnej z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych. Kampania informacyjna może obejmować szkolenie dla sprzedawców, akcje z wykorzystaniem techniki Mystery Shopping i dystrybucję materiałów typu plakaty, naklejki do umieszczenia w punktach. Rekomenduje się także zapoznanie pracowników punktów sprzedaży napojów alkoholowych z procedurą skutecznej odmowy, wzmocnienie umiejętności asertywności oraz ukazanie sposobów wspomagających współpracę sprzedawców z Policją.

d) Większość sprzedawców (60%) uważa, że w ich okolicy znajduje się odpowiednia ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Jednocześnie, wszyscy badani sprzedawcy ocenili funkcjonowanie kontroli punktów sprzedaży alkoholu, jako raczej i bardzo dobrą.

## **Rozdział III Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Orły na lata 2026-2029**

Na podstawie przedstawionej diagnozy problemów uzależnień oraz diagnozy uzależnień behawioralnych w gminie Orły oraz zasobów umożliwiających przeciwdziałanie występowaniu zjawiska uzależnienia od alkoholu i narkotyków stworzono Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Orły na lata 2026-2029.

Program określa cel główny, cele strategiczne, operacyjne i szczegółowe, wyznacza kierunki działań, realizatorów i adresatów Programu, instytucje i organizacje współpracujące. Cele i działania odpowiadają na potrzeby mieszkańców gminy w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania problemom uzależnień i podlegać będą monitoringowi i ewaluacji. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej.

### **3.1. Adresaci Programu**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029, skierowany jest do wszystkich grup społecznych: dzieci, młodzieży oraz mieszkańców gminy Orły, które mogą być bezpośrednio związane bądź pośrednio zagrożone problemem alkoholizmu czy narkomanii.

### **3.2. Cele i zadania**

Głównym celem wyznaczonym w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Orły na lata 2026-2029 jest:

**Skuteczna profilaktyka, ograniczenie zjawiska oraz negatywnych konsekwencji społecznych i zdrowotnych wynikających z używania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz związanych ze spożywaniem alkoholu, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.**

#### **3.2.1. Cele szczegółowe:**

- 1) Ograniczenie spożycia alkoholu, narkotyków i in. środków psychoaktywnych przez młodzież,
- 2) Zmniejszenie ilości nowych przypadków uzależnień alkoholowych, degradacji psychofizycznej osób uzależnionych i innych szkód.

- 3) Zmniejszenie zasięgu i stopnia nadużywania alkoholu i spowodowanych tym szkód zdrowotnych oraz zaburzeń życia rodzinnego, a głównie przemocy domowej.
- 4) Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, osobami fizycznymi, których działanie służy rozwiązywaniu problemów alkoholowych – szkołami, parafiami, policją, sądem rejonowym, powiatowym centrum pomocy rodzinie, zespołem interdyscyplinarnym.
- 5) Prowadzenie edukacji publicznej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 6) Prowadzenie działalności informacyjnej profilaktycznej i wychowawczej w szkołach dla dzieci i młodzieży, w tym promowanie wolontariatu, pozalekcyjnych zajęć sportowych i działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 7) Organizacja alternatywnych form spędzania wolnego czasu, promowanie zdrowego stylu życia.

### 3.2.2 Cele szczegółowe i zadania:

| <b><u>CEL GŁÓWNY: Skuteczna profilaktyka, ograniczenie zjawiska oraz negatywnych konsekwencji społecznych i zdrowotnych wynikających z używania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz związanych ze spożywaniem alkoholu, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b><u>I CEL SZCZEGÓŁOWY: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz mających problem z uzależnieniami behawioralnymi.</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                        |
| Kierunki działań                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Mierniki osiągnięcia celu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Realizator                                                                                                                                             |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym podejmowanie czynności zmierzających do objęcia leczeniem osób uzależnionych, motywowanie osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia i przyjmowanie wniosków dotyczących kierowania na obowiązkowe leczenie odwykowe;</li> <li>➤ Rozpowszechnianie informacji o możliwościach korzystania z pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, uzależnionych behawioralnie, jak również dla osób współuzależnionych poprzez rozpropagowywanie materiałów edukacyjno-informacyjnych w środowisku lokalnym;</li> <li>➤ Diagnozowanie problemów rodzin z uzależnieniami i organizowanie pomocy dla wszystkich jej członków;</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ liczba opinii na wydanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych,</li> <li>✓ liczba inicjowanych działań w zakresie profilaktyki uzależnień,</li> <li>✓ liczba wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego,</li> <li>✓ liczba przeprowadzonych rozmów motywujących z osobami z problemem uzależnień i współuzależnienia,</li> <li>✓ liczba rodzin korzystających z pomocy</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;</li> <li>➤ Urząd Gminy Orły (zlecenie zadań).</li> </ul> |

| <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Opłacanie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, psychologa psychiatry, radcy prawnego.</li> <li>➤ Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego w gminie Orły</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ liczba ulotek folderów, plakatów,</li> <li>✓ liczba badań/opinii.</li> </ul>                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>II CEL SZCZEGÓŁOWY: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień od alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Kierunki działań                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Mierniki osiągnięcia celu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Realizator                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Udzielanie pomocy psychologiczno-prawnej w Punkcie Konsultacyjnym;</li> <li>➤ Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci i rodzin z problemem alkoholowym; <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, udzielanie pomocy osobom/rodzinom doświadczającym przemocy związanej z uzależnieniami, w tym wdrażanie procedury „Niebieskiej karty”;</li> </ul> </li> <li>➤ Upowszechnianie informacji dot. dostępu do działań profilaktycznych i interwencyjnych oraz placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych i ich rodzin.</li> <li>➤ Prowadzenie indywidualnych spotkań i grupowych zajęć z osobami współuzależnionymi</li> <li>➤ Dofinansowanie kolonii profilaktycznych dla dzieci przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.</li> <li>➤ Edukacja publiczna (przewodniki, ulotki, broszury).</li> <li>➤ Akcja informacyjno-edukacyjna wśród dorosłych</li> <li>➤ Działalność klubu AA – wspieranie działań podjętych od listopada 2021 roku <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Zapobiegania Uzależnieniom w Przemyśle - korzystanie z bezpłatnej pomocy psychologów, pedagogów, prawników oraz policji.</li> </ul> </li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ liczba udzielonych porad/konsultacji,</li> <li>✓ liczba świetlic wiejskich,</li> <li>✓ liczba dzieci uczęszczających na zajęcia do świetlic wiejskich,</li> <li>✓ liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego,</li> <li>✓ liczba Niebieskich Kart,</li> <li>✓ liczba działań informacyjnych.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Urząd Gminy w Orłach, w partnerstwie ze szkołami podstawowymi,</li> <li>➤ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;</li> <li>➤ Zespół Interdyscyplinarny;</li> <li>➤ Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia;</li> <li>➤ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej</li> </ul> |

**III CEL SZCZEGÓŁOWY: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych.**

| Kierunki działań                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Mierniki osiągnięcia celu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Realizator                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Szkolenia wychowawców, nauczycieli, pedagogów w zakresie oddziaływań profilaktycznych wobec dzieci i młodzieży;</li> <li>➤ Realizacja psychoedukacyjnych programów profilaktycznych, warsztatów profilaktycznych, spektakli profilaktycznych (w tym rekomendowanych programów profilaktycznych) z zakresu profilaktyki uzależnień od substancji oraz uzależnień behawioralnych i przemocy dla dzieci i młodzieży, a także dla ich rodziców prowadzonych na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych;</li> <li>➤ Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin, w tym dofinansowanie szkoleń, konferencji i innych;</li> <li>➤ Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych, np. ulotek, broszur, poradników, książek, plakatów i innych materiałów o tematyce profilaktycznej, w tym materiałów edukacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie;</li> <li>➤ Organizowanie i dofinansowanie wypoczynku letniego, zimowego, wycieczek, obozów wypoczynkowo-terapeutycznych dla dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz innych form wypoczynku z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży; <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Organizowanie i dofinansowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu poprzez zajęcia rozwijające zainteresowania;</li> <li>➤ Organizowanie konkursów plastycznych, literackich o tematyce profilaktyki uzależnień – fundowanie nagród.</li> <li>➤ Finansowanie dożywiania dzieci uczęszczających na zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i socjoterapeutyczne;</li> <li>➤ Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz eliminowania z ruchu drogowego kierowców po użyciu środków odurzających, w tym współpraca z policją w zakresie wspólnego reagowania na występujące problemy (np. zakup alkomatów, narkotestów, sprzętu) i innych przedsięwzięć niezbędnych do realizacji różnych zadań związanych z profilaktyką uzależnień.</li> </ul> </li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ liczba przeprowadzonych szkoleń,</li> <li>✓ liczba uczestników szkoleń,</li> <li>✓ liczba zrealizowanych programów i kampanii profilaktycznych,</li> <li>✓ liczba uczestników programów i kampanii profilaktycznych,</li> <li>✓ liczba dzieci objętych dożywianiem uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach opiekuńczo-wychowawczych,</li> <li>✓ liczba zakupionych materiałów edukacyjnych, ilość dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych,</li> <li>✓ liczba warsztatów profilaktycznych rekomendowanych,</li> <li>✓ liczba placówek prowadzących zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i inne formy opieki,</li> <li>✓ liczba podmiotów współpracujących,</li> <li>✓ liczba działań podjętych na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Urząd Gminy w Orłach, w partnerstwie ze szkołami podstawowymi,</li> <li>➤ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;</li> <li>➤ Gminna Biblioteka Publiczna;</li> <li>➤ Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia;</li> <li>➤ Komenda Policji</li> </ul> |

**IV CEL SZCZEGÓŁOWY: Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, związanych z uzależnieniami behawioralnymi oraz przeciwdziałania narkomanii.**

| Kierunki działań                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Mierniki osiągnięcia celu                                                                                                                                                                                                                                                             | Realizator                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi polegająca na wymianie informacji, wspólnych inicjatywach na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, związanych z uzależnieniami behawioralnymi, przeciwdziałania narkomanii i przemocy</li> <li>➤ Prowadzenie badań, monitorowanie problemów społecznych, związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, diagnoza w obszarze uzależnień;</li> <li>➤ Wspomaganie grup samopomocowych, organizacji społecznych, sportowych, kościelnych, szkolnych propagujących w swoich programach profilaktykę alkoholową;</li> <li>➤ Wspieranie działań organizacji pozarządowych na rzecz osób prowadzących zajęcia przeciwdziałające alkoholizmowi oraz innym nałogom poprzez dofinansowanie do różnego rodzaju imprez, zakupu sprzętu;</li> <li>➤ Finansowanie specjalistycznych szkoleń dla realizatorów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ liczba finansowanych szkoleń,</li> <li>✓ liczba uczestników,</li> <li>✓ liczba przeprowadzonych diagnoz,</li> <li>✓ ilość organizacji, instytucji, które realizują zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Urząd Gminy w Orłach (zlecenie zadań);</li> <li>➤ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;</li> <li>➤ Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia.</li> <li>➤ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej</li> </ul> |

**V CEL SZCZEGÓŁOWY: Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13<sup>1</sup> i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.**

| Kierunki działań                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Mierniki osiągnięcia celu                                                                                                                                           | Realizatorzy                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Prowadzenie kontroli/ monitoringu punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży;</li> <li>➤ Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13<sup>1</sup> i 15 ustawy; <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;</li> <li>➤ Inne działania podejmowane w zakresie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.</li> </ul> </li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ liczba kontroli/monitoringu,</li> <li>✓ liczba interwencji,</li> <li>✓ liczba spraw,</li> <li>✓ liczba działań.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Urząd Gminy w Orłach;</li> <li>➤ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (współpraca z: biegli sądowi, KPP i inne instytucje).</li> </ul> |

### 3.3. Zasady wynagradzania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniu.

2. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu przysługuje za posiedzenie odbyte poza godzinami pracy.

3. Przez posiedzenie rozumie się również udział członków Komisji w kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych, rozmowach z osobami uzależnionymi oraz członkami ich rodzin lub innych pracach wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

4. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu ustalane i wypłacane będzie w oparciu o dokumentację pracy Komisji.

Ustala się wynagrodzenie dla Przewodniczącego i Sekretarza Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w pracach Komisji w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Ustala się wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w pracach Komisji w wysokości 7% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

### **3.4. Realizatorzy zadań zaplanowanych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii**

- ✓ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- ✓ Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- ✓ Urząd Gminy w Orłach
- ✓ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orłach
- ✓ Dyrektorzy wraz z kadrą pedagogiczną szkół ponadpodstawowych, podstawowych oraz przedszkoli,
- ✓ Komenda Policji,
- ✓ Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe,
- ✓ Placówki ochrony zdrowia,
- ✓ Prokuratura Rejonowa,
- ✓ Sąd Rejonowy,

### 3.5. Finansowanie programu

Finansowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029:

- 1) Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
- 2) Limit wydatków gminnego programu określają obowiązujące przepisy prawa m.in. ustawa o finansach publicznych, ustawa o zamówieniach publicznych.

### 3.6. Monitoring i ewaluacja

Monitorowanie sytuacji w zakresie uzależnień od alkoholu i narkotyków dostarcza informacje do planowania działań profilaktycznych oraz oceny ich skuteczności. System monitorowania stanowi zaplecze informacyjne dla podmiotów realizujących zadania z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień, dla władz regionalnych i lokalnych oraz społeczności Gminy.

Monitorowanie zjawisk związanych z uzależnieniami na terenie Gminy Orły będzie polegało w szczególności na:

- przeprowadzaniu społecznych badań na temat skali uzależnień w Gminie Orły,
- ewaluacji realizowanych programów profilaktycznych i terapeutycznych,
- analizie sprawozdań z realizacji zadań,
- przygotowaniu sprawozdania dla Rady Gminy Orły.

Ewaluacja programu oznacza systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu określenia efektywności poszczególnych działań, szczególnie po ich zakończeniu. Dane te są przydatne przy podejmowaniu decyzji dotyczących rozszerzenia bądź ograniczenia podejmowanych działań programowych oraz przy planowaniu kolejnych. W ramach ewaluacji ocenie metodami jakościowymi oraz ilościowymi podlegają bezpośrednie skutki działań dla ich beneficjentów. Przedmiotem ewaluacji jest przede wszystkim skuteczność programów, im większy procent zamierzonego rezultatu udaje się osiągnąć. Ewaluacja programu dokonuje się po jego zakończeniu.

**Monitoring realizacji Gminnego Programu prowadzony będzie poprzez:**

- ✓ sprawozdania wewnętrzne,
- ✓ sprawozdania realizatorów z przeprowadzonych działań,
- ✓ wizyty kontrolne,
- ✓ zbieranie i opracowywanie informacji dotyczących problemów alkoholowych, uzależnień i zjawiska przemocy w rodzinie we współpracy z podmiotami realizującymi zadania wynikające z programu,
- ✓ sprawozdania zewnętrzne dla odpowiednich instytucji.

Raport z wykonania programu i efektów jego realizacji przedstawiony zostanie Radzie Gminy Orły w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.